

Examenul de bacalaureat național 2019

**Proba E. d)
Psihologie**

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I TÉTEL

(30 pont)

Minden feladat esetében írja le a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egy helyes válasz van!

1. Az interoceptív érzékelés tükrözi:
 - a. a külső tárgyak tulajdonságait
 - b. külvilág ingereinek természetét
 - c. az alapvető szükségletek kielégítettségéhez kapcsolódó belső állapotokat
 - d. a mozgások irányát
2. Az észlelés által tükrözött tulajdonság:
 - a. konkrétak, intuítivek, egységesek és teljesek
 - b. elvontak, intuítivek, egységesek és teljesek
 - c. konkrétak, intuítivek, elkülönítettek és teljesek
 - d. elvontak, intuítivek, elkülönítettek és teljesek
3. Máriának, a nagymama udvarán lévő alma képe van a gondolatában. Ez a képzet:
 - a. általános
 - b. kinezmetikus
 - c. egyedi
 - d. auditív
4. A motiváció:
 - a. egy felsőbbrendű kognitív folyamat
 - b. elemi kognitív folyamat
 - c. a személyiség egyik oldala
 - d. a viselkedést meghatározó belső ingerek összessége
5. A mosoly, sajátosan emberi emocionális kifejezés. Ez kiemeli az érzelmi folyamatok egyik sajátosságát. Ez, a:
 - a. polaritás
 - b. mobilitás
 - c. expreszivitás
 - d. intenzitás
6. Egy tevékenység alatt András, a figyelmét képes hosszabb ideig fenntartani. Ennek következtében, elmondható a figyelméről, hogy:
 - a. stabil
 - b. megosztott
 - c. mobilis
 - d. merev
7. Egy film hőse tudatosan és felelősségteljesen száll szembe a kockázatokkal és hosszú ideig harcol egy cél elérése érdekében. Az akarat szempontjából, ő:
 - a. befolyásolható
 - b. makacs
 - c. kitartó
 - d. bizonytalan

8. A kreatív folyamatban, fontos szerepet kap a:
- külső motiváció
 - heurisztikus eljárás
 - rutinos attitűd
 - konvergens gondolkodás
9. Egy tanuló a tudás, a megismerés és a kíváncsiság igényéből fakadóan tanul. Az aktivált motivációs struktúra ebben az esetben:
- érzelmi
 - kognitív
 - negatív
 - szenzoriális-percetív
10. A kíváncsiság, a meglepődés, az igazság szeretete, a kétség, mely a megismerés folyamatában megjelenik:
- esztétikai érzelem
 - etikai érzelem
 - morális érzelem
 - intellektuális érzelem

II. TÉTEL

(30 pont)

A.

A bal oldali oszlopban az emlékezet formái vannak felsorolva, a jobb oldaliban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Szintézis	1. A tárgy összetevő elemeinek, mentális síkon történő részekre bontása és az elemek jelentőségének meghatározása az egész keretében.
b. Elvonatkoztatás	2. Egy tárgy tulajdonságainak kiterjesztési művelete egy tárgy osztályára.
c. Analízis	3. Valamely tárgy elszigetelten létező tulajdonságaiból történő rekonstrukciója mentális síkon.
d. Általánosítás	4. Egy bizonyos kritérium alapján, a tárgyak és jelenségek hasonlóságainak és különbségeinek kiemelése mentális síkon.
	5. Feltételezi az alapvetőnek és szükségesnek vélt tulajdonságok kiemelését és megtartását és a nem alapvető, járulékos tulajdonságok kiszűrését.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

A képzelet forrása, az emlékezetben tárolt tapasztalatok maradnak, de a képzeleti folyamat sajátosságát nem a valóságot reprodukáló tulajdonsága adja, hanem az, hogy hozzátesz valamit a valósághoz.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

1. Említsen meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyre a szöveg explicit módon utal!	4 pont
2. Pontosítsa három jellemzőjét az 1. pontban megemlített egyik lelki folyamatnak!	6 pont
3. Alkosson egy példát, amellyel szemlélteti a reprodukív képzeletet!	4 pont
4. Érveljen hozzávetőleg öt sorban az akaratlagos bevézés hasznossága mellett!	4 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget!

Az értelmiségiek közül L.T. volt a legambiciózusabb. A merészsége tiszteletet sugalt, de néha félelmetes is volt. Elhitte, hogy a saját intellektuális erőforrásaival és lelkierejével amit magában érzett, képes lesz egy morális változást tud előidézni a társadalomban. Úgy érezte mindig, hogy bizonyos mértékben különbözik másoktól, brámenyire is akarta, hogy megértsen másokat és azonosuljon velük [...] „Nem találkoztam, egyetlenn emberrel sem aki erkölcsileg olyan jó mint én, és aki azt gondolta volna rólam, hogy nem emlékszem az életem bármely pillanatára, melyben nem vonzott ami jó és nem lettem volna hajlandó mindent feláldozni azért” [...] Mindenki észrevette a vad, könyörtelen tekintetét, néha őrült szemeit; képes volt bárkit eltiporni tekintetével. Senki sem kérdőjelezte meg elszántságát, amit vagy a tevékenységi körében vagy azon kívül bizonyított. Végtelen akarata tükröződött ebben.

A katonaságban, bizonyította gyorsaságát a sortűzek során, mely később előléptetést hozott számára [...]. Nem mindig övezte siker az erőfeszítéseit, hogy kitüntetésekert kapjon. Nemcsak az alázat, az engedelmesség és a tanulás utáni vágy hiányzott belőle, hanem a társai iránti együttérzés is. Magányos és bogaras volt, és ha nem történt semmi, ami segítette a karierrjében, gyakran engedély, szó nélkül, elment a fornról.

Szerette a drámákat. Szeretett áldozatot hozni, akár kényelemről, élvezetről vagy az életről volt szó, aval a feltétellel, hogy ezt hangsúlyosan, teatrálisan vagy feltűnően tegye, hogy azt mások észrevegyék. [...] Az írás iránti igénye időszakos volt; néha érzéssel írt, az erejének büszke tudatában: „Olyanon dolgozok ami magától jön, mint a levegővétel, és ami megengedi nekem, hogy felülről tekintsek arra amit ti csináltok.”

(Paul Johnson - Intelectualii)

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre!

- A. Említse meg, C.G. Jung elmélete alapján L. T. temperamentumának típusát! Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/ kijelentést, amellyel igazolja választát! **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy L. T. egy szerény személy volt? A szövegrészt felhasználva pontosítson egy okot, amellyel igazolja választát! **4 pont**
- C. A szöveg pontosítja, hogy L. T. úgy érezte mindig, hogy bizonyos mértékben különbözik másoktól. Említsen meg két érvet, amely ezt a tényt igazolja! **6 pont**
- D. Hozzávetőleg fél oldalas terjedelemben, G.W. Allport elmélete alapján, mutassa be L.T. jellemét, kiemelve egy kardinális és két alaptulajdonságát a jellemének! **10 pont**
- E. Fogalmazzon meg egy érvet, amely cáfolja azt a kijelentést, hogy az attitűdök velünk születettek! **4 pont**